

Aslı'nın Gökyüzü Gözlem Günü...

Burcu Parmak
Çizim: Esin Özbek
Bilim Çocuk dergisinin 186. sayısının ekidir.

Aslı ve ailesi hep birlikte gökyüzü gözlemi yapacaklar. Gözlem yapmak için çok uygun bir gün. Gökyüzünde hiç bulut yok. Üstelik de bu gece Ay, hilal evresinde olacak, yani incecik görünecek ve erkenden batacak. Aslı'nın gözlem defteri, kalemi, Bilim Çocuk Dergisi hazır. Yanlarına üzerine oturmak için kilim de alacaklar. Birazdan evden çıkacaklar ve kent ışıklarından az etkilenen bir bölgeye gidecekler...

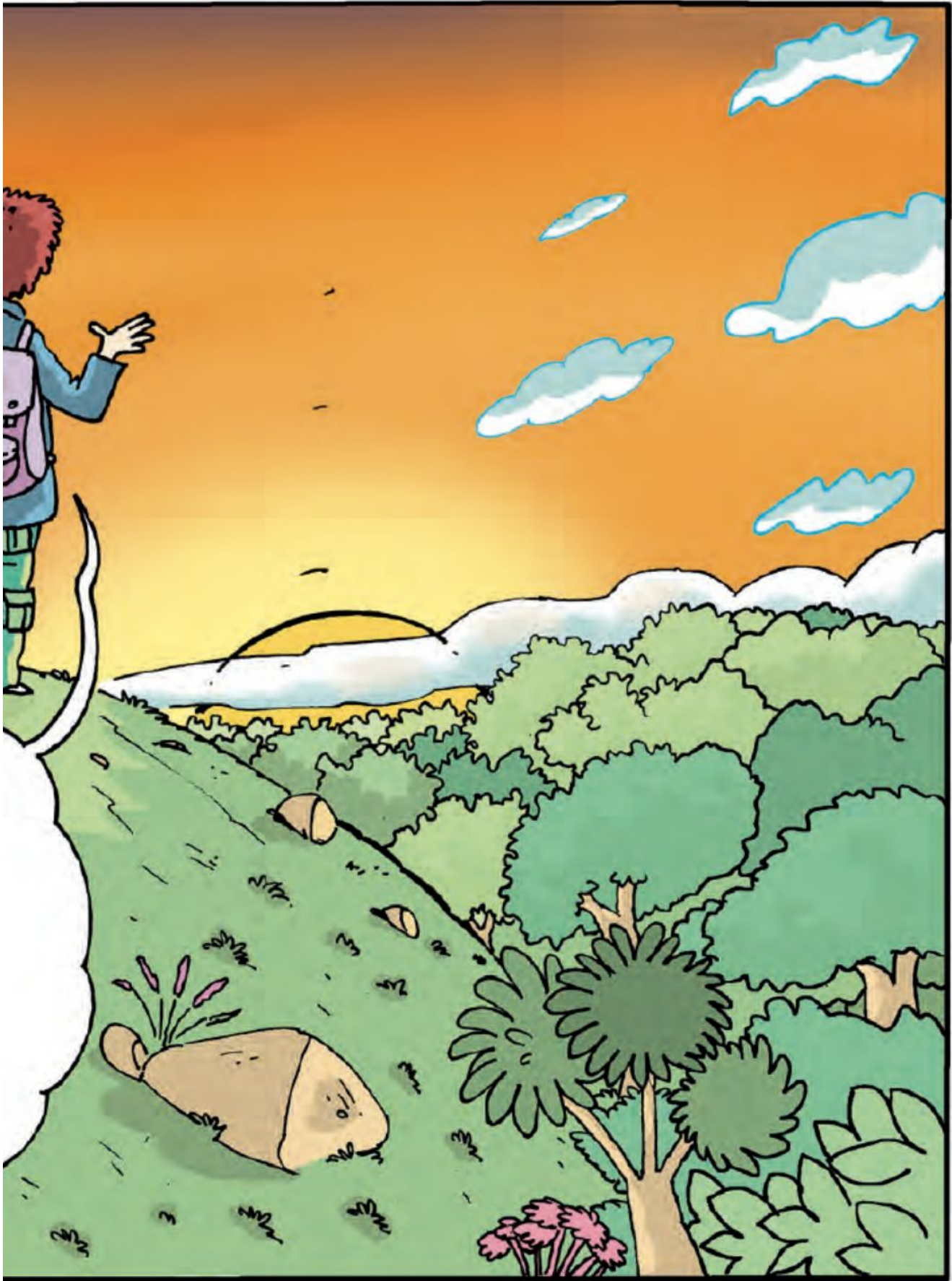

Güneş'e bakın!
Ne güzel görünüyor...

Bazen akşam Güneş batarken
ona doğrudan bakabiliyoruz ama
gün ortasında Güneş'e bu şekilde
bakmamak gerekiyor. Çünkü Güneş
ışınları gözlerimize zarar verebilir.

Güneş neden turuncu
görünüyor?

Güneş ışınları aslında birçok renkten oluşur. Ancak biz Güneş'i normal zamanlarda parlak beyaz, günbatımı sırasında da genellikle turuncu görürüz. Bunun nedeni gün batımı sırasında Güneş ışınlarının atmosfere eğik olarak girmesi. Bu durumda öğle saatlerinde atmosfere giren ışınlar göre daha uzun yol katediyorlar. İlginç değil mi? Dahası da var... Güneş ışınları, atmosferde ilerlerken toz parçacıkları ve gaz molekülleriyle çarpışarak saçılır. Atmosferde daha uzun yol kat eden ışınlar daha çok sayıda moleküle çarpışır. Beyaz ışığı oluşturan ışıklardan mavi ve maviye yakın olanlar bu çarpışmalardan daha çok etkilenir ve dağılır. Yani bu ışınlar bize normalden daha az ulaşır. Bu nedenle günbatımında daha çok turuncu ve kırmızı renkleri görürüz.

İşte, Satürn orada! En büyük ve en parlak olan!

Bilim Kampı'ndayken bizi sırtüstü yere yatırıp gözlerimizi bir süre kapalı tutturmuşlardı. Sonra gözlerimizi açtığımızda ilk anda gördüğümüz en parlak üç yıldızın Yaz Üçgeni'ni oluşturduğunu söylemişlerdi.

Bakin! Yıldızlar artık iyice belirginleşti. Hangi yıldızın hangi takımyıldıza ait olduğunu bulmaya çalışmak tıpkı bulmaca çözmeye benziyor. İpuçlarını iyi değerlendirmek önemli.

Yaz Üçgeni, üç ayrı takımyıldızın en parlak yıldızlarından oluşur. Bunlardan Vega, Lir Takımyıldızı'na; Deneb, Kuğu Takımyıldızı'na; Altair de Kartal Takımyıldızı'na aittir. Yaz Üçgeni ve bu üç takımyıldız, diğer takımyıldızları bulmamızı kolaylaştırır. Bu üç takımyıldızın konumlarını gök atlasında belirledikten sonra yakınlarındaki diğer takımyıldızları da bulabiliriz.

Gök atlası, yıldızların gökyüzündeki konumlarını gösteren bir haritadır. Bu haritadan bulunduğumuz yere, tarihe, hatta saate göre yıldızların konumlarını bulabiliriz.

